

FRANSE GEVALLENEN IN KAPELLE HERDACHT
17 mei 2023

DOOR: Ellie de Jonge

Sinds 1950 worden in de week dat de Fransen in 1940 strijd leverden in en rond Kapelle op het Franse Militaire Ereveld (Cimetière Militaire Français) alle op Nederlands grondgebied gevallen Franse militairen herdacht. Evenals in voorgaande jaren neemt ook een delegatie Zeeuwse oud-commando's deel aan de herdenking bij het indrukwekkende monument dat geschonken is door het comité 'Souvenir Français aux Pays-Bas'. De bevolking van de gemeente Kapelle heeft een speciale band met de Franse militairen en de begraafplaats. Burgers hebben in mei 1940 een grote rol vervuld in het verzorgen van gewonden en begraven van de tientallen gesneuvelde Franse soldaten.*

Burgemeester Constantijn Jansen op de Haar memoreert in zijn toespraak een zeer persoonlijk onderwerp. Zijn grootvader was actief in het verzet en heeft ondergedoken gezeten maar bleef in leven. "Dit in tegenstelling tot de soms zeer jongemannen die hier begraven liggen" De Franse ambassadeur beschrijft onder meer kort de geschiedenis van brigadegeneraal Marcel Deslaurens, de bevelhebber over de Franse militairen die de terugtocht vanuit midden-Zeeland naar Vlissingen moest leiden. Generaal Deslaurens sneuvelde op 16 mei bij Vlissingen. De Marokkaanse ambassadeur belicht vooral het verzet van Marokko om antisemitische en racistische regels van de Vichy-regering tegen de joodse bevolking uit te voeren.

Na het blazen van de taptoe wordt een minuut stilte in acht genomen, waarna de volksliederen van Nederland, Marokko en Frankrijk gespeeld worden. De burgemeester legt samen met kinderburgemeester Lukas de Visser een krans namens de gemeente Kapelle en opent met deze handeling een lange rij van kransen en bloemstukken die worden neergelegd bij het monument. De voorzitter van COV Zeeland kol bd Dirk Dekker legt samen met Jan Eertink, voorzitter Contact Oud Mariniers en Ben Vlegels (Wapenbroeders) een bloemstuk namens de gezamenlijke militaire verenigingen in Zeeland.

*Stukje geschiedenis

Nederland capituleerde op 14 mei 1940 na het Duitse bombardement op Rotterdam, uitgezonderd Zeeland vanwege de aanwezigheid van Franse militairen. De Duitse opmars werd hierdoor met enkele dagen vertraagd, zodat de Franse troepen zich konden terugtrekken via Vlissingen naar Zeeuws-Vlaanderen. Bij de stelling langs de westelijke kanaaldijk van het Kanaal door Zuid-Beveland boden de Fransen hardnekkige tegenstand, waarbij vele Fransen sneuvelden of gewond raakten. Vooral bij en in Kapelle vonden op grote schaal man tegen man gevechten plaats. Door de burgers werden gewonden opgevangen en verzorgd en de doden begraven, soms ter plaatse in de boomgaarden. Later zijn de lichamen die niet naar Frankrijk gerepatriëerd werden overgebracht naar de begraafplaats. Ook 22 Marokkaanse en Algerijnse militairen in Franse dienst hebben hier een rustplaats gevonden. Het is de enige Franse militaire begraafplaats in Nederland. In het Franse Orry-la-Ville nabij Parijs ligt het Nederlandse Militaire Ereveld.

Van COV Zeeland waren aanwezig:

Dirk Dekker, voorzitter; Marcel van Campen met Fanion; Sjaak Cambier; Ken van Neijenhoff; Hans de Steur; Bram Steijn; Max Don; Ellie de Jonge